Číslo jednací: 10Ad 21/2015 - 28-31

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobkyně: **Š. J.,**
bytem U K. 834, O.
zastoupená Mgr. Filipem Jakovidisem, advokátem
se sídlem Bohumínská 1553, Rychvald

proti

žalovanému: **Ministerstvo obrany**
se sídlem Vršovická 1429/68, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva obrany ze dne 31. srpna 2015, sp. zn.: 203069/ODCH-8/OP

takto:

I. Rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení Ministerstva obrany ze dne 31. srpna 2015, sp. zn.: 203069/ODCH-8/OP **s e z r u š u j e** a věc se žalovanému **v r a c í** k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku ve výši **15.342 Kč** k rukám zástupce žalobce Mgr. Filipa Jakovidise, advokáta ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Rozhodnutím Ministerstva obrany České republiky, vedoucího 1. dávkového oddělení Odboru sociálního zabezpečení ze dne 29. 7. 2015, sp. zn. 203069/ODCH-3/18 (dále jen „*rozhodnutí I. stupně*"), bylo přiznáno žalobkyni odchodné v částce 196.432,- Kč, kdy pro nárok a výši odchodného byla zhodnocena pouze doba služby na území České republiky od 1. 6. 1996 do 30. 6. 2015 a nikoliv i doba „*federální služby*" vykonaná do 31. 12. 1992 na území Slovenské republiky. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, které ředitel Odboru sociálního zabezpečení Ministerstva obrany České republiky, rozhodnutím ze dne 31. 8. 2015, sp. zn. 203069/ODCH-8/OP (dále jen „*žalované rozhodnutí*") zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

II. Žaloba a vyjádření k žalobě

2. Žalobkyně podala proti žalovanému rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „*městský soud*"). V ní uvedla, že do 30. 11. 1994 byla ve služebním poměru vojáka z povolání Slovenské republiky. Po propuštění z tohoto poměru se doba její vojenské činné služby od 1. 9. 1989 do 31. 12. 1992 hodnotila podle Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení, uveřejněné ve Sbírce zákonů pod č. 228/1993 Sb. (dále jen „*Smlouva*").

3. Žalobkyně souhlasila se žalovaným v tom, že doba služby od 1. 1. 1993 do 30. 11. 1994 je službou konanou ve služebním poměru vojáka z povolání SR, kterou nelze započítat jako službu ve služebním poměru k ČR. Žalobkyně se však neztotožnila s názorem žalovaného, že doba vojenské služby do 31. 12. 1992 se měla hodnotit jako slovenská doba a že jako taková byla zhodnocena věcně příslušnými služebnými orgány pro nárok a výši odchodného. Dle žalobkyně došlo ze strany ředitele Odboru sociálního zabezpečení Ministerstva obrany České republiky k chybnému právnímu výkladu příslušných ustanovení Smlouvy.

4. Žalobkyně namítla, že v souladu s článkem 2, 28 a 29 Smlouvy, jakož i s ohledem na § 131 a násl. zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, není odchodné důchodem (tedy dávkou důchodového zabezpečení), ale státní sociální dávkou (výsluhovou náležitostí dle § 131 ZVP). V tomto smyslu je tedy zapotřebí interpretovat čl. 30 Smlouvy, kdy z výslovného znění tohoto článku, konkrétně pak z druhé části první věty („*jehož příslušný orgán bude přiznávat důchod*") je zřejmé, že doba služby konaná přede dnem rozdělení ČSFR na území druhého smluvního státu se považuje za dobu služby na území tohoto smluvního státu, jehož příslušný orgán bude přiznávat důchod, tedy nikoliv orgán, který bude přiznávat samotné odchodné. Ve smyslu článku 11 a článku 20 Smlouvy bude tedy důchod přiznávat žalobkyni český správní orgán a tedy doba služby žalobkyně konaná přede dnem rozdělení ČSFR na území druhého smluvního státu by se v tomto smyslu měla považovat za dobu služby na území českého státu. Na této skutečnosti dle žalobkyně nic nemění ani skutečnost, že doba vojenské služby žalobkyně do 31. 12. 1992 byla zhodnocena slovenským správním orgánem jako slovenská doba pro nárok a výši odchodného přiznaného od 1. 12. 1994. Žalobkyně je toho názoru, že slovenský správní orgán postupoval v rozporu se zněním článku 30 Smlouvy, přičemž na takovýto nesprávný úřední postup cizího státu se nemůže dle žalobkyně český správní orgán odvolávat, neboť ten je vázán ustanoveními mezinárodní smlouvy a českého právního řádu a musí tedy rozhodovat striktně dle těchto právních předpisů, bez ohledu na to, zda ze strany jiného státu a jeho správního orgánu byly tyto předpisy porušeny či chybně interpretovány.

5. Žalobkyně je toho názoru, že podle článku 30 Smlouvy je třeba zohlednit jen dobu služby konané na území druhého smluvního státu než toho, který bude přiznávat důchod. V tomto smyslu lze tedy článek 30 Smlouvy z hlediska českého správního orgánu použít pouze pro dobu služby, která byla vykonávána přede dnem rozdělení ČSFR na území současné Slovenské republiky. Vzhledem k tomu, že žalobkyně byla ustanovena do funkce s působností na území Slovenské republiky (v rámci ČSFR) teprve až od 16. 12. 1992, kdy do té doby vykonávala službu na území současné České republiky, je zřejmé, že článek 30 Smlouvy lze použít toliko pro dobu od 16. 12. 1992 do 31. 12. 1992. V tomto smyslu je tedy tuto dobu nutno považovat za dobu konanou

na území ČR. Co se pak týče období od 1. 9. 1989 do 15. 12. 1992, tak vzhledem ke skutečnosti, že žalobkyně vykonávala službu na území současné České republiky, je dle žalobkyně nepochybné, že tato doba služby je dobou služby konanou na území ČR.

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že výsluhové náležitosti byly přiznávány vojákům z povolání ve služebním poměru k České republice do 30. 11. 1999 podle zákona č. 76/1959 Sb. o některých služebních poměrech vojáků. Podle ustanovení § 33 odst. 9 tohoto zákona ve znění platném do 31. 3. 1995 byla dobou konání služby rozhodnou pro nárok na výsluhový příspěvek a jeho výši doba služby započitatelná podle předpisů o sociálním zabezpečení včetně zvýšeného zápočtu, a služba hodnocená jako doba služby podle předpisů o soudních a mimosoudních rehabilitacích. Pro nárok na odchodné a jeho výši se pak podle ustanovení § 33a odst. 3 citovaného zákona započítávala skutečně vykonaná doba činné služby v ozbrojených silách, doba služby v ozbrojených bezpečnostních sborech a doba hodnocená jako doba služby podle předpisů o soudních a mimosoudních rehabilitacích. Podle ustanovení § 33c odst. 1 a odst. 2 zákona výsluhový příspěvek přiznával a vyplácel Vojenský úřad sociálního zabezpečení, odchodné přiznával velitel, který vojákovi z povolání přiznal plat a vyplácel jej útvar, který vojákovi vyplatil poslední plat. Po rozdělení České a Slovenské Federativní republiky platil citovaný zákon i ve Slovenské republice.

7. Žalovaný dále shrnul jemu známá fakta o průběhu služby žalobkyně a rozhodnou právní úpravu. Uvedl, že s účinností od 1. 12. 1999 se služební poměr vojáků z povolání řídí zákonem č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání. Podle ustanovení § 143 odst. 1 citovaného zákona ve znění platném do 30. 6. 2015 byl po 1. 12. 1999 dobou trvání služebního poměru rozhodnou pro nárok na výsluhový příspěvek, odbytné a odchodné a jejich výši, pokud nebylo stanoveno jinak, doba trvání činné služby vojáka z povolání České republiky, vyjma doby trvání základní a náhradní vojenské služby, a doba trvání služebního poměru v bezpečnostních sborech podle zvláštního právního předpisu. Pro výši výsluhového příspěvku a odbytného se pak v zákonem stanovených případech započítávaly některé doby služby zvýšeně. Podle přechodného ustanovení § 165 odst. 6 zákona o vojácích z povolání se doba trvání služebního poměru rozhodná pro přiznání výsluhových náležitostí započítává v rozsahu, v jakém byla vojákům započtena podle dosavadních předpisů. Odchodné je přiznáváno podle ustanovení § 140 téhož zákona. Žalovaný připomněl, že posuzování doby vykonané za dobu společného státu je řešeno Smlouvou mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení ze dne 29. 10. 1992 a Správním ujednáním o provádění této smlouvy. Zvláštní úpravu pro příslušníky ozbrojených sil a sborů obsahuje Část V Smlouvy a Kapitola 5 Správního ujednání.

8. Žalovaný podotkl, že v projednávané věci zohlednil, že žalobkyně byla po 31. 12. 1992 ve služebním poměru vojáka z povolání ve Slovenské republice, byla z něj propuštěna v roce 1994 a byly jí přiznány výsluhové náležitosti, u nichž byla zhodnocena i služba konaná za trvání federace. Tuto dobu zhodnotil jako dobu konání služby v cizím státě, proto ji nezapočetl.

9. Podstatou žaloby je podle žalovaného otázka, zda je pro nárok na výsluhové náležitosti ze služebního poměru k České republice předmětná doba česká nebo slovenská. Žalovaný poukázal na znění článků 17, 27, 28, 30 a 31 Smlouvy. Je toho názoru, že příslušníci ozbrojených sil v době společného státu museli na základě rozkazů konat službu podle potřeb státu bez možnosti ovlivnit místo výkonu služby. Až při dělení státu se vojáci rozhodovali, kde chtějí sloužit a žít, příp. si zvolit i státní příslušnost, pokud ji již neměli. *„Federální doba“* je poté započítána jako česká nebo slovenská podle toho, ve kterém státě se voják rozhodl pokračovat ve služebním poměru po 31. 12. 1992. V tom státě, kde se voják rozhodl sloužit a kde skončil po 1. 1. 1993 jeho služební poměr, mu vznikl nárok na výsluhové náležitosti. V tom státě pak při skončení služebního poměru vznikne nárok na dávku a je aplikována Smlouva při přiznávání dávek. V citovaných článcích je podle žalovaného obsažena zásada sociálního zabezpečení s mezinárodním prvkem, a to jednak princip

zamezení dvojího započítání dob a dále princip nedělitelnosti těchto dob mezi nástupnické státy, tj. že vždy pouze jeden z nich je příslušný započítat veškeré doby a přiznat na ně dávky v souladu se svými vnitrostátními předpisy. Vojenský ústav sociálního zabezpečení Bratislava proto podle žalovaného správně zhodnotil i dobu vojenské činné služby, kterou žalobkyně konala před rozdělením ČSFR, tj. od 1. 9. 1989 do 31. 12. 1992. Pokud by tak neučinil a žalobkyně by již do služebního poměru vojáka z povolání nikdy nevstoupila, zůstala by doba její *„federální služby"* nezhodnocena.

10. Žalovaný dodal, že dne 27. 1. 1994 byl za Ministerstvo obrany České republiky a Ministerstvo obrany Slovenské republiky řediteli Vojenských ústavů sociálního zabezpečení sjednán Protokol o provádění sociálního zabezpečení vojáků z povolání podle Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení a Správního ujednání o provádění této smlouvy. Podle článku 1 odst. 1 se doba služby (zaměstnání) vykonávaná do 31. 12. 1992 považovala za dobu služby vykonávanou v tom smluvním státě, jehož Vojenský ústav sociálního zabezpečení pak přiznal dávku důchodového zabezpečení. Rozsah a způsob hodnocení doby této služby (zaměstnání) se posuzoval podle právních předpisů platných k 31. 12. 1992. Doba služby konaná po 31. 12. 1992 a nárok na dávku a její výši se podle čl. 21 odst. 1 Správního ujednání stanoví podle právních předpisů toho ze smluvních států, jehož příslušný orgán bude dávku přiznávat.

11. Žalovaný shrnul, že při rozhodování o nároku na výsluhový příspěvek a odchodné správní orgány zhodnotily pouze služební poměr k České republice a tedy dobu služby od 1. 6. 1996 do 30. 6. 2015. Doba služby konaná před 1. 1. 1993 se stala dobou slovenskou a byla již takto zhodnocena. Skutečnost, že se žalobkyně přestěhovala do České republiky, získala české občanství a byla přijata do služebního poměru vojáka z povolání, na tom nemůže nic změnit. Zákon o vojácích z povolání ani jiný právní předpis neumožňuje přiznání několika dávek stejného druhu za jedno a totéž období.

12. Žalobkyně k vyjádření žalovaného podala repliku. V ní namítla, že orgán přiznávající důchod není totéž co orgán přiznávající odchodné, neboť odchodné není důchodem, což v napadeném rozhodnutí správní orgán chybně zaměnil, přičemž tato skutečnost je určující pro posouzení tzv. federální doby služby. Žalobkyně se dále neztotožnila s názorem žalovaného, který dovodil, že federální doba je česká nebo slovenská podle toho, ve kterém státě se voják rozhodl pokračovat ve služebním poměru po 31. 12. 1992. Dle žalobce nelze takto svévolně a zcela extenzivně vykládat výslovné znění jednotlivého ustanovení Smlouvy, které jednoznačně a výslovně stanovuje zejména v čl. 30 Smlouvy kritéria, kterými se posouzení federální doby řídí.

13. Žalobkyně nezpochybnila, že Smlouva zavádí principy o zamezení dvojitého přičítání a nedělitelnosti dob, uvedla však, že zde došlo k pochybení ze strany slovenského správního orgánu, který špatně interpretoval zejména citovaný čl. 30 Smlouvy a přiznal dávku. Toto pochybení však nelze klást za vinu žalobkyni a tyto principy nelze následně užít v její neprospěch žalobkyně po nesprávném postupu slovenského správního orgánu. Dle žalobkyně český správní orgán musí jednat v souladu s platnými právními předpisy a mezinárodními smlouvami, přičemž pokud došlo k pochybení ze strany slovenského správního orgánu a chybného vyplacení případných dávek, je na straně tohoto slovenského orgánu, aby se případně domáhal jejich vrácení, vznikl-li takovýto nárok a zároveň český správní orgán se nemůže dovolávat jejich vyplacení, pokud nebyly vyplaceny v souladu s právními předpisy. Co se týče odkazu žalovaného na Protokol o provádění sociálního zabezpečení vojáků z povolání podle Smlouvy, tak dle názoru žalobkyně i tento Protokol vykládá kritéria pro určení federální doby v souladu s výkladem, který uvádí ve své žalobě žalobkyně, kdy je tedy stěžejním kritériem to, kde se nachází orgán, který přiznává dávku důchodového zabezpečení.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

14. Městský soud v Praze (dále též *„městský soud“*) napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen *„s. ř. s.“*) přezkoumal v rozsahu žalobních bodů, přičemž podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, neboť shledal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost /srov. ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s./, a že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve správním spisu /srov. ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s./.

15. Nároky na výsluhové náležitosti vojáka z povolání vycházejí obecně z ustanovení § 131 zákona č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání. Podle tohoto ustanovení stát poskytuje s přihlédnutím k náročnosti služby vojáka, v závislosti na době trvání služebního poměru a důvodech jeho zániku výsluhové náležitosti, kterými jsou výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné a úmrtné. Podle ustanovení § 143 odst. 10 zákona o vojácích z povolání platí, že výsluhové náležitosti náleží za podmínek platných ke dni zániku služebního poměru vojáka. Služební poměr žalobkyně skončil dne 30. 6. 2015 a ta požádala o přiznání výsluhových dávek dne 14. 7. 2015, na věc je tedy nezbytné aplikovat zákon o vojácích z povolání.

16. Podmínky nároku na odchodné určuje ustanovení § 140 odst. 1 zákona o vojácích z povolání tak, že *„voják, kterému vznikl nárok na výsluhový příspěvek a který místo vyplácení výsluhového příspěvku nezvolil nárok na výplatu odbytného, má při zániku služebního poměru nárok na odchodné ve výši čtyřnásobku průměrného měsíčního hrubého služebního platu, trval-li jeho služební poměr alespoň po dobu 15 let. Za šestnáctý a každý další ukončený rok trvání služebního poměru se odchodné zvyšuje o 40 % průměrného měsíčního hrubého služebního platu. Nejvyšší výměra odchodného činí šestinásobek průměrného měsíčního hrubého služebního platu.“* Z uvedeného vyplývá, že délka trvání služebního poměru vojáka z povolání je důležitá jak z hlediska splnění samotných podmínek nároku na dávku, tak i z hlediska její konečné výše. Odchodné je poté nepochybně dávkou spjatou s ukončením služebního poměru, neboť je přiznáváno a poskytováno jen v souvislosti s ukončením tohoto poměru, nejedná se o dávku důchodového pojištění (srov. § 4 zákona č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění) a ani se nejednalo o dávku poskytovanou z dřívějšího systému důchodového zabezpečení (srov. § 7 - dávky důchodového zabezpečení poskytované podle zákona č. 100/1988 Sb. o sociálním zabezpečení ve znění účinném do 31. 12. 1992). Odchodné je dávkou poskytovanou jednorázově.

17. V projednávané věci je sporné započtení vojenské služby konané v armádě v období trvání České a Slovenské Federativní republiky (tj. do 31. 12. 1992). Vzhledem k tomu, že žalobkyně tuto službu vykonala jedenkrát v armádě společného státu, je logické, že tato doba nemůže být započítána resp. zohledněna za stejných podmínek u obou států. Jak již bylo uvedeno výše, tuto část služby žalobkyně zohlednily příslušné orgány v roce 1994 při skončení jejího služebního poměru v armádě Slovenské republiky. Sama tato skutečnost však není rozhodující - v projednávané věci je totiž přezkoumáváno toliko rozhodnutí o přiznání odchodného orgány České republiky; posouzení zákonnosti nároků na dávky, které žalobkyni poskytly orgány Slovenské republiky, není předmětem projednávané věci.

18. Otázky sociálního zabezpečení, které vyvstaly speciálně v souvislosti s rozdělením České a Slovenské federativní republiky, vypořádala dvoustranná Smlouva sjednaná mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení ze dne 29. 10. 1992, publikovaná ve Sbírce zákonů sdělením ministerstva zahraničních věcí č. 228/1993 Sb. (dále též *„Smlouva“*). K jejímu provedení smluvní státy sjednaly dne 8. 1. 1993 Správní ujednání o provádění Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení (publikovaná ve Sbírce

zákonů sdělením ministerstva zahraničních věcí č. 117/2002 Sb. m. s.), dílčí otázky provádění Smlouvy upravuje Protokol o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra České republiky a Ministerstvem vnitra Slovenské republiky sjednaný dne 28. 5. 2001 (publikován jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 60/2001 Sb. m. s.). Žalovaný poté jako součást správního spisu předložil městskému soudu i Protokol o provádění sociálního zabezpečení vojáků z povolání podle Smlouvy sjednaný mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Slovenské republiky dne 27. 1. 1994.

19. Smlouva se podle článku 2 odst. 1 vztahuje na a) důchodové zabezpečení, b) nemocenské pojištění, c) státní sociální dávky, d) dávky a služby sociální péče. Jednotlivé oblasti sociálního zabezpečení, které jsou jejím předmětem, Smlouva upravuje v části III. – v hlavě první (důchodové zabezpečení), v hlavě druhé (nemocenské pojištění), v hlavě třetí (státní sociální dávky) a v hlavě čtvrté (dávky a služby sociální péče). Část V. (články 27 - 32) poté speciálně upravuje záležitosti sociálního zabezpečení spojené se službou v ozbrojených silách a sborech.

20. Podle článku 2 odst. 2 se Smlouva nevztahuje na nově zavedené soustavy nebo odvětví sociálního zabezpečení, pokud se vlády smluvních států nedohodnou jinak. Jak již bylo výše uvedeno, žalovaný přiznal žalobkyni odchodné podle zákona č. 221/1999 Sb., jenž nabyl účinnosti až dne 1. 12. 1999. V první řadě je tedy otázkou, zda se Smlouva na tuto dávku vůbec vztahuje (Smlouva byla dle článku 33 prozatímně prováděna již od 1. 1. 1993). Jak již bylo uvedeno v rekapitulační části tohoto rozsudku, zákonné podmínky nároku na výsluhový příspěvek i odchodné v době sjednání Smlouvy (dne 29. 10. 1992) určovala ustanovení § 33 a násl. zákona č. 76/1959 Sb. o některých služebních poměrech vojáků z povolání. Smlouva tedy byla sjednána v době, kdy platné právo obě výsluhové náležitosti již upravovalo. Tyto dávky proto nepochybně náleží do věcné působnosti Smlouvy jako dávky sociálního zabezpečení spojené se službou v ozbrojených silách a sborech, při rozhodování o těchto dávkách v otázkách týkajících se rozdělení České a Slovenské Federativní republiky se tak měla Smlouva aplikovat.

21. Podle článku 27 Smlouvy platí obecné pravidlo, že pro dávky vyplácené orgány sociálního zabezpečení ozbrojených sil a sborů platí ostatní ustanovení Smlouvy, pokud se v této části nestanoví jinak. Jak již bylo výše zmíněno, na rozdíl od výsluhového příspěvku jako pravidelně měsíčně vyplácené dávky je odchodné dávkou jednorázovou; ve smyslu článku 28 Smlouvy tedy odchodné nemůže být považováno za státní sociální dávku – tím tedy podle Smlouvy není předem určeno, který stát bude dávku přiznávat.

22. Pro účely přiznání výsluhové dávky orgány České republiky je tak zjevně nezbytné hodnotit doby služby žalobkyně před 31. 12. 1992, tj. před rozdělením České a Slovenské Federativní Republiky podle jiných ustanovení, než je článek 17 Smlouvy. Podle článku 30 Smlouvy platí, že doba služby (zaměstnání) konaná přede dnem rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky na území druhého smluvního státu, se považuje za dobu služby (zaměstnání) na území toho smluvního státu, jehož příslušný orgán bude přiznávat důchod (pozn. – všechny důrazy doplnil městský soud). Tato služba (zaměstnání) se hodnotí ve stejném rozsahu a za stejných podmínek, které stanoví předpisy platné ke dni rozdělení České a Slovenské Federativní Republiky. Ustanovení článku 30 Smlouvy v těchto případech tedy ukládá započítání doby služby tomu státu, který za toto období bude přiznávat důchod - jinými slovy, pokud byla služba před rozdělením ČSFR vykonána na území druhého smluvního státu, než je stát, který nyní rozhoduje o výsluhové dávce, bude se tato doba hodnotit jako doba služby na území toho smluvního státu, který bude za toto období přiznávat důchod.

23. Vazba započtení doby služby vojáka z povolání pro účely výsluhových náležitostí na ten smluvní stát, který bude přiznávat i důchod, má podle názoru městského soudu svoji logiku i účel.

Jakkoli jsou totiž výsluhové náležitosti a důchody oddělenými částmi sociálního zabezpečení, jsou založeny na obdobných principech. Oboje vychází z toho, že služební poměr byl výkonem zaměstnání, a že tuto odslouženou dobu je nezbytné pro účely těchto dávek (výsluhových a důchodových) hodnotit. Je přitom logické, aby doby služby byly hodnoceny totožně pro účely dávek důchodového pojištění a výsluhových náležitostí. Např. souběh výplaty výsluhového příspěvku s důchodem v plné výši nebyl a není možný (srov. ustanovení § 33 odst. 5 zákona o 76/1959 o některých služebních poměrech vojáků a ustanovení § 134 zákona o vojácích z povolání). Jestliže je poté organizace a provádění sociálního zabezpečení v obou případech svěřena totožné organizační složce státu – ministerstvu obrany (podle ustanovení § 9 odst. 1 a 2 zákona č. 582/1991 Sb. o organizaci a provádění sociálního zabezpečení důchodové pojištění vojáků z povolání provádí, řídí a o dávkách rozhoduje Ministerstvo obrany a podle § 142 odst. 1 a 2 rozhoduje o výsluhovém příspěvku a odchodném a vyplácí je příslušný orgán ministerstva obrany), je ze všech těchto důvodů podle názoru městského soudu vhodné, pokud je přiznání výsluhových náležitostí a důchodu v těchto případech určeno i totožnému státu.

24. Pravidla pro určení, která doba z období před rozdělením České a Slovenské federativní republiky, se bude pro účely důchodů hodnotit jako doba česká či slovenská (a vzhledem k výše uvedenému bude započitatelná jako česká či slovenská i pro účely výsluhových náležitostí), jsou přitom stanovena ve Smlouvě v článku 20 ve spojení s článkem 27 Smlouvy. Z článku 20 odst. 1 Smlouvy vyplývá, že pokud by vykonávala žalobkyně ke dni rozdělení federace tj. ke dni 31. 12. 1992 službu na území České republiky, za tuto dobu se bude vzhledem k sídlu zaměstnavatele hodnotit pro účely důchodu tato doba jako česká doba a naopak. Sídlo zaměstnavatele je poté nezbytné určit podle článku 15 Správního ujednání, podle něhož sídlem zaměstnavatele se rozumí adresa, která je jako sídlo zapsána v obchodním rejstříku. Je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, je sídlem adresa, která je v obchodním rejstříku uvedena jako místo podnikání; je-li zaměstnavatelem odštěpný závod nebo jiná organizační složka zapsaná v obchodním rejstříku, rozumí se sídlem zaměstnavatele adresa tohoto odštěpného závodu nebo organizační složky. (odst. 1). 2) Není-li adresa zaměstnavatele v obchodním rejstříku uvedena (např. některé podniky zřízené přímo zákonem), postupuje se podle článku 20 odst. 2 Smlouvy (podle trvalého bydliště žadatele – pozn. Městského soudu).

25. Klíčové pro projednávanou věc je tedy určení, na území kterého smluvního státu žalobkyně vykonávala službu ke dni rozdělení České a Slovenské federativní republiky tj. k 31. 12. 1992.

26. Městský soud ze správního spisu zjistil, že podle potvrzení Ministerstva obrany Slovenské republiky ze dne 18. 8. 2015 byla žalobkyně v období od 1. 9. 1989 do 13. 7. 1990 posluchačkou Školy operátorek a značkařek, VL a PVOS odbor značkařka – operátorka Praha, kde vykonala základní vojenskou službu. Od 14. 7. 1990 do 31. 12. 1992 vykonala žalobkyně vojenskou službu ve služebním poměru vojačky z povolání (v potvrzení není uvedeno místo/útvar ani stát výkonu této služby), od 1. 1. 1993 do 30. 11. 1994 vykonala žalobkyně vojenskou službu ve služebním poměru vojačky z povolání v Armádě Slovenské republiky.

27. Z výkazu dob a kategorií funkcí ze dnů 30. 11. 1994 a 1. 6. 1996, které jsou založeny ve spisu žalobkyně, shodně vyplývá, že žalobkyně od 14. 7. 1990 do 31. 12. 1992 vykonávala službu v zařazení *„praporčík z povolání“* – bez uvedení místa/útvaru či státu výkonu služby. Z týchž podkladů dále vyplývá, že žalobkyně od 1. 1. 1993 do 30. 11. 1994 vykonávala službu v Armádě Slovenské republiky, odkud byla posledně uvedeného dne propuštěna. Z osobní karty žalobkyně (obdržené dne 29. 7. 2015) poté vyplývá, že od 14. 7. 1990 do 15. 12. 1992 vykonávala službu v zařazení *„značkařka skupiny pro uvědomování neautomatizovaných směrů Průzkumného informačního střediska Ústředního velitelského stanoviště velitelství letectva a PVOS“ a „značkařka skupiny operátorů a značkařů průzkumného informačního střediska Ústředního velitelského stanoviště*

velitelství letectva a PVO“. Od 16. 12. 1992 do 29. 11. 1994 byla žalobkyně zařazena jako „*velitelka směny skupiny značkařů průzkumného informačního střediska Ústředního velitelského stanoviště velitelství letectva a PVO ASR*“. Sama žalobkyně k tomu v žalobě poté tvrdí, že do 16. 12. 1992 vykonávala službu na území České republiky, což žalovaný ve vyjádření k žalobě nijak nesporoval.

28. Dále je nesporné, že žalobkyně byla dne 1. 6. 1996 přijata do služebního poměru vojáka z povolání na území České republiky, tento služební poměr zanikl dne 30. 6. 2015 podle ustanovení § 18 písm. a) zákona o vojácích povolání, tj. uplynutím stanovené doby trvání. Žalobkyni na základě její žádosti ze dne 14. 7. 2015 bylo přiznáno odchodné ve výši 5,6 násobku průměrného měsíčního hrubého platu (byla zohledněna doba trvání služebního poměru 19 kalendářních let).

29. Městský soud v Praze shledal, že uvedené podklady sice vykazují, že žalobkyně vykonala službu od 14. 7. 1990 do 31. 12. 1992, avšak není přímo zřejmé, na území kterého smluvního státu ji vykonávala ke dni rozdělení ČSFR. Především městskému soudu není zřejmé, pokud byla žalobkyně přeřazena k výkonu služby na území Slovenské republiky, zda se tak stalo s účinností již ke dni 16. 12. 1992 nebo až s účinností k 1. 1. 1993. Sama žalobkyně sice v žalobě tvrdí, že se tak stalo ke dni 16. 12. 1992, tento závěr však nemá oporu ani v potvrzení Ministerstva obrany Slovenské republiky ze dne 18. 8. 2015 ani ve výkazech dob a kategorií funkcí ze dnů 30. 11. 1994 a 1. 6. 1996, které potvrzují nepřerušenou dobu výkonu služby v období od 14. 7. 1990 až do 31. 12. 1992, aniž by zde bylo uvedeno, že s účinností od 16. 12. 1992 bylo dosavadní služební zařazení změněno. Tuto změnu sice uvádí osobní karta žalobkyně, kterou žalovaný obdržel dne 29. 7. 2015, ani z něj však nevyplývá, na území kterého smluvního státu a v jakém rozsahu byla žalobkyně do služebního poměru v tomto období zařazena. Taktéž žalovaný v žalovaném rozhodnutí konstatoval, že od 16. 12. 1992 byla žalobkyně ustanovena do funkce vojáka z povolání s působností na území Slovenské republiky, však současně neuvedl, ke kterému datu toto zařazení bylo účinné.

30. Na základě uvedeného městský soud shledal, že pro rozpornost obsahu správního spisu není objasněna ani výchozí skutečnost projednávané věci, a to, v kterém ze smluvních států žalobkyně službu v období od 1. 9. 1989 do 31. 12. 1992 vykonala. Tím tedy nelze posoudit, který ze smluvních států bude hodnotit tyto doby jako důchodové a tedy i pro účely výsluhových náležitostí.

31. Detailně se těmto okolnostem nevěnoval ani žalovaný ve svém rozhodnutí. Žalobkyně v námitkách ze dne 11. 8. 2015 požádala o započítání doby od 1. 9. 1989 – do 30. 11. 1994 pro účely výsluhového příspěvku. Žalovaný v žalovaném rozhodnutí sice správně vyložil, že dobu služby od 1. 1. 1993 – 30. 11. 1994 nemůže započítat pro službu konanou v cizím státu. Avšak k „*federálním dobám*“, tj. k dobám do 31. 12. 1992, žalovaný uvedl pouze tolik, že podle článku 30 za použití článků 27, 28 části V. Smlouvy se doba služby konaná přede dnem rozdělení ČSFR na území druhého smluvního státu považuje za dobu služby na území toho smluvního státu, jehož příslušný orgán bude přiznávat dávku. Žalovaný poté k tomu stručně uvedl již jen to, že tato doba se do 31. 12. 1992 hodnotí jako doba slovenská doba a že jako taková byla zhodnocena orgány Slovenské republiky.

32. Přestože žalovaný správně vycházel z toho, že hodnocení dob musí být provedeno podle citovaných článků Smlouvy, současně nijak nevyložil, proč by měly být podle uvedených ustanovení doby hodnoceny jako slovenské. Žalovaný podle názoru městského soudu spíše akceptoval fakt, že Slovenská republika žalobkyni výsluhové dávky za toto období již přiznala, avšak aplikací rozhodných ustanovení pro zhodnocení doby služby žalobkyně pro účely českého výsluhového příspěvku se nezabýval.

33. Městský soud uvedené shrnuje tak, že žalovaný pominul rozpor ve výkazech doby služby žalobkyně ve služebním poměru a současně v této - stěžejní - části žalovaného rozhodnutí absentuje i jakákoliv úvaha, kterou by žalovaný podpořil svůj názor, že odsloužená doba do 31. 12. 1992 byla slovenská. Městský soud shledal, že skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, nemá dostatečnou oporu ve správním spisu /srov. ustanovení § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s./. V rozhodné části je poté žalované rozhodnutí nepřezkoumatelné /srov. ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s./.

IV. Závěr a náklady řízení

34. Městský soud v projednávané věci proto žalované rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. zrušil a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem městského soudu (srov. ustanovení § 78 odst. 5 s. ř. s.) vysloveným v tomto rozsudku. Žalovaný tedy posoudí dobu výkonu služby žalobkyně v období do 31. 12. 1992, bude se přitom zabývat tím, v kterém období na území kterého smluvního státu žalobkyně vykonávala službu a to zejména k 31. 12. 1992. Žalovaný poté určí, zda ve smyslu článku 20 a 30 Smlouvy bude tato doba služby žalobkyně hodnocena jako česká či slovenská, a pokud dospěje k závěru, že bude dobou českou, započte pro účely výsluhových náležitostí tuto dobu služby jako dobu služby žalobkyně v armádě České republiky.

35. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, proto jí proti žalovanému přísluší právo na náhradu nákladů řízení. Ty jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3000 Kč a náklady právního zastoupení. Ty jsou tvořeny odměnou právního zástupce podle § 7, § 9 a § 11 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, za tři úkony právní služby /převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, replika k vyjádření žalovaného/ po 3100 Kč a paušální náhradou hotových výdajů podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky za tři úkony právní služby po 300 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, městský soud zvýšil přiznanou odměnu o částku této daně - 2142 Kč. Celkem tak žalobci na náhradě nákladů řízení náleží částka 15.342 Kč (tj 3.000 Kč + 3 x 3100 Kč + 3 x 300 Kč + 2142 Kč).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 6.května 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu